

KLİMUD	KLİMUD REHBER YÖNERGESİ EK-II	Belge No	
		Yayın Tarihi	04.04.2019
		Güncelleme No	02
		Güncelleme Tarihi	24.04.2024
		Sayfa No	1 / 3

**REHBERLERDE DİL BİRLİĞİNİ SAĞLAMAK İÇİN
BAZI KELİME, TAMLAMA, KISALTIMA ÖNERİLERİ**

yerine	kullanılması önerilen
KELİMELER, KELİME GRUPLARI	
ajan	etken
agregasyon	agregasyon
akreditasyon	akreditasyon
antibiyotik duyarlılık	antimikrobiyal duyarlılık
asemptomatik / semptomatik	asemptomatik / semptomatik
ben-mari	su banyosu
broth	buyyon veya sıvı besiyeri
buffer	tampon
buffycoat	"buffycoat"
cfu	cfu
class	sınıf
cluecells	kanıt hücreleri ("clue-cells")
dekolorizan /dekolorizasyon	renk giderici / renk giderme
direkt ¹	doğrudan, direkt ¹
dominant	baskın
ekarte etmek	dışlamak
eküvyon ¹	silgiç, eküvyon ¹
enflamasyon / enflamatuvar	inflamasyon / inflamatuvar
eradikasyon	eradikasyon
fekal örnek, feçes	dışkı
fermenter	fermentatif
flajella	kamçı
flotasyon	yüzdürme
frekans ²	sıklık
glukoz	glikoz
Gram	Gram
hatalı pozitiflik / negatiflik	yanlış pozitiflik / negatiflik
identifikasyon ¹	tanımlama, identifikasyon ¹
immün / immüsuprese	bağışık ³ / bağışıklığı baskılanmış
enfeksiyon / enfeksiyöz	enfeksiyon / enfeksiyöz
in-house	laboratuvar yapımı (besiyeri vb. için)
inkübasyon	inkübasyon (kültürler için)
inokülasyon ¹	ekim yapmak, inoküle etmek ¹
intermittan ¹	aralıklı, intermittan ¹
invazif	invaziv
izolat ¹	suş, izolat ¹
kalitatif ¹	niteliksel, kalitatif ¹
kantitatif ¹	niceliksel, kantitatif ¹
katalaz negatif / pozitif	katalaz negatif / pozitif

¹ Yerine göre uygun olan kullanılır: "direkt mikroskopi" ve "kültür şişesine doğrudan inoküle edilir" örneklerindeki gibi; ya da *örneğin* "aside-rezistan basil (ARB)" ifadesinde olduğu gibi; ya da orijinal adı yazılırken "virus", genel amaçlı kullanılırken "solunum yolu virüsleri" örneğinde olduğu gibi

² Epidemiyoloji terminolojisinde

³ Önceliği "bağışık" kullanımına vermek koşulu ile yerine göre immüsuprese, immünkompromize vb. kullanılabilir.

KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

KLİMUD

KLİMUD REHBER YÖNERGESİ EK-II

Belge No	
Yayın Tarihi	04.04.2019
Güncelleme No	02
Güncelleme Tarihi	24.04.2024
Sayfa No	2 / 3

yerine	kullanılması önerilen
kişisel koruyucu ekipman	kişisel koruyucu donanım (KKD)
confirmasyon ¹	teyit, tasdik, onay, doğrulama, confirmasyon ¹
konju(n)ktiva / konju(n)ktivite	konjonktiva / konjonktivite
kontaminasyon / kontamine / kontaminant	kontaminasyon / kontamine / kontaminant
konvalesan ¹	nekaheh, iyileşme evresi, konvalesan ¹
konvansiyonel	geleneksel, klasik, alışılğılmış
korelasyon ¹	ilişki, korelasyon ¹
kriter	ölçüt
kros kontaminasyon	çapraz kontaminasyon
laboratuvar	laboratuvar
limitasyon	kısıtlılık, sınırlılık
makroskopik (inceleme)	makroskopik (inceleme)
malarial	malaryal
manipulasyon	manipülasyon
manuel	manüel veya el ile
medium, medyum	vasat veya besiyeri
mikroskobi	mikroskopi
mikroskopik canlılar	mikroskopik canlılar
mikroskopik inceleme	mikroskopik inceleme
modifikasyon	modifikasyon
muamele	işlem
müşkülpesent (mikroorganizma)	güç üreyen (mikroorganizma)
negatif / pozitif	negatif / pozitif
nested PCR	"nested" PCR
non-fermenter	non-fermentatif
non-selektif	seçici olmayan
numune	örnek
perkutanöz	perkütan
prediktif değer	prediktif değer
progresif	ilerleyici
prosedür	prosedür
psödo ¹	yalancı ¹
putrifikasyon	pütrifikasyon
quellung test	kapsül şişme reaksiyonu
rapor etme	raporlama
reajen	reaktif, ayıraç
relaps	relaps
resesif	çekinik
resüspansiyon	resüspansiyon
rezervuar	rezervuar
rezistan ¹	dirençli ¹
saline	serum fizyolojik
sediment	çökelti
selektif	seçici
sensitif	duyarlı

¹Yerine göre uygun olan kullanılır (örnekler için bkz.,1. sayfadaki dipnot)

KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

KLİMUD

KLİMUD REHBER YÖNERGESİ EK-II

Belge No	
Yayın Tarihi	04.04.2019
Güncelleme No	02
Güncelleme Tarihi	24.04.2024
Sayfa No	3 / 3

yerine	kullanılması önerilen
sensitivite	duyarlılık
sertifikasyon ¹	onaylama, sertifikasyon ¹
solüsyon	çözelti
spesifik	özgül
spesifite	özgüllük
subkültür ¹	pasaj ¹
supernatant ¹	çökelti üstü sıvı, üst faz, süpernatant ¹
transfer/transport	taşım, nakil
vajinoz, vajinozis	vajinoz
validasyon ¹	doğrulama, geçerliliğini kanıtlama, validasyon ¹
verifikasyon ¹	doğrulama, kanıtlama, onaylama, verifikasyon ¹
virus ¹	virüs ¹
ÖZEL İSİMLER İÇEREN TAMLAMALAR İÇİN ÖRNEKLER	
D'Antoni's iodine	D'Antoni'nin iyodini veya D'Antoni iyodini
Hucker's modifikasyonu	Hucker'ın modifikasyonu
Loeffler's metilen mavisi	Loeffler'in metilen mavisi
Lugol's iodine	Lugol'un iyodini veya Lugol iyodini
Pasteur pipeti	Pastör pipeti
Vincent's angina	Vincent anjini
BOYA, BESİYERLERİ VB. YAZIMI İÇİN ÖRNEKLER	
bromocresol purple	bromkrezol moru
bromothymol blue	bromtimol mavisi
neutral red	nötral kırmızısı
nitrate broth	nitrat buyyon
phenol red	fenol kırmızısı
tryptic soy broth	triptik soya buyyon
yeast extract	maya özütü

BAZI KISALTIMA ÖNERİLERİ

kısaltma	açık yazılmış hali (anlamı)	kısaltma	açık yazılmış hali
ADT	antimikrobiyal duyarlılık testi	g	gram
S	susceptible (duyarlı)	L	litre
R	dirençli (resistant)	mL	mililitre
S-DD	susceptible-dose-dependent (doza-bağlı-duyarlı)	örn.,	örneğin
NS	non-susceptible (duyarlı değil)	RT-PCR	revers transkriptaz PCR
MİK	minimum inhibitör konsantrasyon	rPCR	real-time PCR
BGK	biyolojik güvenlik kabini	rRT-PCR	real-time revers transkriptaz PCR
BGD	biyogüvenlik düzeyi	SF	serum fizyolojik
bkz.,	bakınız	vb.	ve benzerleri
cfu	colony forming unit		

¹Yerine göre uygun olan kullanılır (örnekler için bkz.,1. sayfadaki dipnot)

KONTROL EDEN

ONAYLAYAN